

Informatienota raad – openbaar

Onderwerp	Jaarverslag LerenWerkt 2024-2025
Zaakdossier	Z/25/063616 - D/26/200797
Portefeuillehouder	Wethouder B. Elbers
Raadsprogramma	2. Verbindende en versterkende sociale aanpak
Datum collegebesluit	20 januari 2026
Afdeling	Samenleving
Functie	Beleidsadviseur Jeugd en Onderwijs

Kennis nemen van

Het regionaal jaarverslag LerenWerkt (leerplicht + Doorstroompunt Achterhoek) over het schooljaar 2024-2025.

Inleiding

Op grond van artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet moet het college jaarlijks de gemeenteraad informeren over het gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en de resultaten daarvan. Bijgevoegd is daarom het jaarverslag van LerenWerkt over schooljaar 2024-2025. Team LerenWerkt voert voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk de wettelijke taken van het Doorstroompunt en gedeeltelijk de leer- en kwalificatieplichttaken uit. In dit jaarverslag zijn de resultaten van zowel de leer- als kwalificatieplicht als van het Doorstroompunt opgenomen.

Samenvatting

Inleiding

Op grond van artikel 25 lid 1 van de Leerplichtwet moet het college jaarlijks de gemeenteraad informeren over het gevoerde beleid inzake de handhaving van de leer- en kwalificatieplicht en de resultaten daarvan. Bijgevoegd is daarom het jaarverslag van LerenWerkt over schooljaar 2024-2025. Team LerenWerkt voert voor de gemeenten Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doesburg, Doetinchem, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk de wettelijke taken van het Doorstroompunt en gedeeltelijk de leer- en kwalificatieplichttaken uit. In dit jaarverslag zijn de resultaten van zowel de leer- als kwalificatieplicht als van het Doorstroompunt opgenomen.

Ontwikkeling populatie RMC-regio

	4 jaar		5 tot 16 jaar		16 tot 18 jaar		18 tot 23 jaar		Totaal	
	2024*	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Doesburg	71	77	1.028	1.011	226	203	555	564	1.880	1.855
RMC Regio totaal	2.729	2.795	32.971	32.567	7.231	7.037	17.974	17.811	60.905	60.210

**Peildatum: 1 januari van betreffende jaar*

Zowel regionaal (-1,14%) als lokaal (-1,33%) is het aantal kwalificatie- en leerplichtige inwoners in 2025 gedaald t.o.v. 2024. Hoewel de groep 4-jarigen zowel lokaal als regionaal is gestegen, zien

we regionaal een daling in de overige leeftijdsgroepen. Doesburg wijkt hierin af doordat in onze gemeente het aantal 18-23 jarigen nog licht is gestegen.

Regionale ontwikkelingen verzuim en vrijstellingen

Verzuim

In de regio zien we ten opzichte van schooljaar 2023-2024 een stijging van het aantal kinderen en jongeren zonder schoolinschrijving (absoluut verzuim).

Dit is een zorgelijke ontwikkeling in de regio en stijgt al een aantal jaren. De stijging wordt voor een belangrijk deel verklaard door de toename van het aantal jongeren die in Nederland nog geen onderwijs hebben gevolgd. De druk op het ISK-onderwijs is daardoor toegenomen. Omdat het aantal beschikbare plekken niet altijd toereikend is staan sommige jongeren langer op een wachtlijst en volgen zij tijdelijk geen onderwijs. Deze cijfers zien we terug in de verzuimcijfers bij het voortgezet onderwijs.

Bij relatief verzuim zien we ten opzichte van schooljaar 2023-2024 een daling van wettelijk verzuim en luxe verzuim en een stijging van overig verzuim. De stijging van overig verzuim is een positieve ontwikkeling. Leerplichtambtenaren zetten actief in op het stimuleren van vroegtijdige signalering. Op sommige scholen zijn preventieve gesprekken ingericht, waardoor verzuimende jongeren eerder in beeld komen. We zien dat scholen verzuim vaker preventief melden. Dit verklaart mogelijk ook de daling van het aantal leerlingen waarvan wettelijk verzuim is gemeld. De daling van het luxe verzuim is mogelijk een gevolg van gesprekken die leerplichtambtenaren voeren met scholen over het al dan niet verlenen van verlof. Daarnaast wordt er strenger gehandhaafd op luxe verzuim. Hierdoor worden ouders wellicht ontmoedigd om buiten de schoolvakanties op vakantie te gaan.

Bij de verzuimaanpak 18+ zien we een toename van het aantal meldingen. Ook dit lijkt een gevolg van de aandacht die besteed is aan het vroegtijdig signaleren en melden van verzuim. Hierdoor zijn leerlingen eerder in beeld en consulents van het Doorstroompunt tijdig betrokken. Enige zorg bij deze groep is dat scholen vaak aangeven dat er geen 'actie gewenst' is door de consulents van het Doorstroompunt. Dit is niet conform de afspraken in het regionale verzuimprotocol. Consulents van het Doorstroompunt bezoeken de mbo's met regelmaat om de aanpak en samenwerking onder de aandacht te brengen.

Vrijstellingen

We zien ten opzichte van het schooljaar 2023-2024 zowel een toename van het aantal vrijstellingen op lichamelijke of psychische gronden (5 onder a) als vrijstellingen op grond van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs (5 onder b). Er zijn wel verschillen per gemeente. Omdat het kleine aantallen betreft fluctueren deze van jaar tot jaar. Een verhuizing van een groot gezin kan dan voor vrijstellingen op grond van bedenkingen tegen de richting van het onderwijs al voor een stijging zorgen. Het aantal vrijstellingen op grond van artikel 5 onder b ligt in de Achterhoek hoger dan landelijk en in onze benchmarkregio's. Een mogelijke oorzaak is het beperkte aantal scholen met verschillende levensbeschouwelijke richtingen in de Achterhoek waardoor de afstanden naar deze scholen ook groter zijn in onze regio en ouders op grond van dit artikel eerder om een vrijstelling vragen. In het regionaal ambtelijk overleg werd benoemd dat

ouders die van deze vrijstelling gebruik willen maken daardoor ook sneller naar onze regio verhuizen vanwege het beperkte aanbod van scholen met verschillende levensbeschouwelijke richtingen binnen de Achterhoek.

Ook zien we een stijging van het aantal vrijstellingen artikel 15: het volgen van ander onderwijs. Deze toename hangt samen met jongeren die op 17-jarige leeftijd in het kader van vervroegde inburgering stoppen met school en starten met inburgeren.

Lokale ontwikkelingen verzuim

Absoluut verzuim <i>Leer- of kwalificatieplichtige heeft geen inschrijving bij de school.</i>	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	5	6
Voortgezet onderwijs	4	3
Middelbaar beroepsonderwijs	1	0

Relatief (wettelijk) verzuim <i>De leer- of kwalificatieplichtige leerling is in een periode van 4 weken 16 les- of praktijkturen afwezig zonder geldige reden.</i>	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	2	2
Voortgezet onderwijs	8	17
Middelbaar beroepsonderwijs	11	14

Luxe verzuim <i>De leerling gaat zonder toestemming van de schoolleiding buiten de schoolvakanties op vakantie.</i>	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	1	1
Voortgezet onderwijs	0	1
Middelbaar beroepsonderwijs	2	0

Overig verzuim <i>De leerling is vaak te laat, laat spijbelgedrag zien of is enkele uren of dagen met onbekende reden afwezig. Ook twijfelachtig ziekteverzuim kan hieronder vallen.</i>	2023-2024	2024-2025
Primair onderwijs	5	1
Voortgezet onderwijs	13	8
Middelbaar beroepsonderwijs	12	4

Regionale ontwikkelingen op het gebied van voortijdig schoolverlaten (vsv)

Na de piek van 30.000 vsv'ers in Nederland in 2022 is inmiddels landelijk een daling zichtbaar. In het schooljaar 2023-2024 zijn er ruim 29.000 nieuwe vsv'ers. In de Achterhoek bleef het aantal in

eerste instantie doorstijgen, maar inmiddels zien we een voorzichtige daling. In het schooljaar 2023-2024 zijn er 430 nieuwe vsv'ers. Ook hier zien we de invloed van de wachtlijsten op de ISK en doorstroom naar inburgering of vervolgonderwijs.

De arbeidsmarkt blijft trekken aan jongeren. Veel voortijdig schoolverlaters en oud-vsv'ers (vsv'ers van eerdere schooljaren) gaan niet terug naar school maar gaan aan het werk. Wanneer zowel school als werk niet lukt begeleidt het Doorstroompunt hen richting gemeenten voor begeleiding vanuit jeugdzorg, wmo of de participatiewet.

Lokale ontwikkelingen op het gebied van voortijdig schoolverlaten

In schooljaar 2023-2024 waren er in totaal 66 meldingen van Doesburgse jongeren die zich bij een school uitschreven (nieuwe vsv'ers). Dit aantal is sterk gedaald in het schooljaar 2024-2025 naar 50. Een positieve ontwikkeling aangezien de daling in het aantal voortijdige schoolverlaters procentueel hoger ligt dan de beperkte daling van de populatiegrootte in de leeftijd 16-23 jarigen voor Doesburg. De verwachting is dat de afgelopen jaren deze aantallen hoger lagen door de nasleep van de Coronapandemie waardoor jongeren zich onvoldoende hebben kunnen oriënteren op een juiste studiekeuze.

Ontwikkelingen

Per 1 januari 2026 treedt de Wet van school naar duurzaam werk in werking. Met deze nieuwe wet wordt de doelgroep van het Doorstroompunt uitgebreid. Vanaf 2026 kunnen ook 23- tot 27-jarigen zonder startkwalificatie, evenals jongeren uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs, ondersteuning krijgen van de consulenten van het Doorstroompunt. Schooljaar 2024-2025 heeft in het teken gestaan van de voorbereidingen op deze nieuwe wet.

Consequenties

De afgelopen jaren zien we in de regio het aantal nieuwkomers toenemen. Het is voor de professionals die deze jongeren vanwege verzuim of schooluitval begeleidt niet altijd duidelijk welke regels op hen van toepassing zijn en welke voorzieningen regionaal of lokaal beschikbaar zijn. Wanneer dit wel bekend is zijn er vaak wachtlijsten (zoals het afgelopen jaar bij de Internationale Schakelklassen). Dit bemoeilijkt de begeleiding om hen op een goede passende plek te krijgen. Dit zien we terug in de toename van het aantal absoluut verzuimmeldingen. Momenteel is er geen sprake meer van wachtlijsten bij de ISK's.

Een (lokale) toe- of afname van het aantal verzuimmeldingen zegt niet altijd iets over een stijging of daling van verzuim, maar hangt vaak samen met de aandacht voor verzuim-registratie.

Leerplichtambtenaren en consulenten Doorstroompunt wijzen scholen op hun verantwoordelijkheid om verzuim juist en tijdig te registreren. Dit kan leiden tot een (tijdelijke) toename van het aantal meldingen. Een vergelijking van verzuim tussen gemeenten of regio's zegt niet in alle gevallen iets over de kwaliteit van begeleiding door leerplicht en het Doorstroompunt, maar kan ook een resultaat zijn van aandacht voor een juiste registratie.

Communicatie

De gemeenteraad wordt via een raadsinformatienota geïnformeerd (zie bijlage). Vervolgens wordt het jaarverslag ter kennisname aangeboden aan alle directeuren, teamleiders en zorgcoördinatoren van de betrokken scholen. Ook zal het binnen de 9 gemeenten verspreid worden. Het verslag zal tenslotte openbaar gepubliceerd worden op www.lerenwerkt.nu.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Jaarverslag Leren Werkt 2024-2025

**GEMEENTE
DOESBURG**